అర్థం చేసుకోరూ..?

'సిస్టర్! నా కేంపాప పుట్టింది?'

దూరంగా ఇతర మంచాల దగ్గిర తిరుగుతూన్న నర్సుల నెవరి నైనా పిల్చి అడిగెయ్యా లని రాజేశ్వరి మనస్సు ఆరాట పడిపోయింది.

తీరా అడిగితే...ఏ పాప పుట్టిం దని చెప్తారో!

పట్టి పట్టినట్టు ఎంత తేలిగ్గా జవాబిస్తారో!

'మీకు ఆడపిల్లే పుట్టిం దమ్మా!' అనేస్తే? అమ్మో! ఒద్దు, ఒద్దు. తనకి ఆడపాప ఒద్దు. ఎంత మాత్రం ఒద్దు— తన గర్భంలో ఆడశిశువుని పెట్టవ ద్దని ఆదిలోనే వెయ్యి దేవుళ్ళకి మొక్కుకుంది.

ఈ లోకంలో ఓ ఆడపిల్లకి తల్లి కాకూడ దని అంతులేని ప్రార్థనలు చేసింది— అయినా తనకి ఆడపిల్లే పుడుతుందా? మనసారా మొక్కిన మొక్కులకూ, పవిత్రంగా చేసిన ప్రార్థనలకూ బొత్తిగా విలువ లేకుండా పోతుందా? లేదు, లేదు. భగవంతుడు దయామయుడు. ఎవ రేది కోరితే అదే యిస్తాడుగానీ అంతకఠినంగా తను ఒద్దనుకున్న ఫలా న్నెందుకు ఒడిగడతాడు?— ఎప్పుడూ కాదు. ఆ ధైర్యంతోనేగా నవమాసాలూ సంతోషంగా మోసిందీ...! మగబిడ్డని కంటా ననే గర్వంతో తిరిగిందీ...! కొడుకునే కని...

"ఎంత సేపైందమ్మా లేచి? నీరసంగా వుందా?" ఓ నర్స్ దగ్గిరిగావచ్చి పరామర్శిస్తోంటే ఏం చెప్తుందో నని రాజేశ్వరి గుండెలు ఉధృతంగా కొట్టుకున్నాయి. మరో నర్స్ నవ్వుతూ వచ్చి అననే అంది— "మీకు పండులాంటి పాప పుట్టిం దమ్మా! మెలకువ రాగానే ఈ కబురు చెప్దామని..." విద్యుద్ఘాతం తగిలినట్టు అదిరి పడింది రాజేశ్వరి. చటుక్కున తల తిప్పి కళ్ళెత్తి చూసింది. ఆ మొహంలో.. ఆ చూపుల్లో...కొట్టవస్తూన్న భయం...

ఆందోళన...బాధ... అయిష్టం...నర్సు లిద్దరూ కంగారుపడేలా చేశాయి.

"అదేమమ్మా అలా చూస్తున్నారు? మా మాట మీకు నమ్మకం లేదా? నిజంగా మీకు ఆడపాప పుట్టింది. తెల్లగా బొద్దుగా ఆరోగ్యంగా వుంది. ఇప్పుడే పడుకుని నిద్రపోతోంది. మీరు కొంచెం కాఫీ తీసుకుంటే...'' తీవిగా నిలబడ్డ శిఖరాల మీదినుంచి కూలిపోయిన దానిలా కళ్ళు దించేసుకుంది_ 'అయ్యో! భగవంతుడా' అంటూ ఘోషించింది రాజేశ్వరి అంతరాత్మ – 'నువ్వెంత కఠినాత్ముడివి! ఎంత ఆశపెట్టి మోసగించావు! ఎంత ధైర్యం చెప్పి నాశనం చేశావు! నీకసలు హృదయం వుందా? నావంటి దౌర్భాగ్యుల మీద కొంచెమైనా కనికరం వుందా? మగబిడ్డనే కన్నట్టు ఎన్నోసార్లు కలలు గన్నానే! నా కొడుకుని ఒక మానవుడిగా పెంచగలనని మురిసిపోయానే! అయ్యో...!'

రాజేశ్వరి కనుకొలుకుల్లో నిండుగా నీటిబొట్లు నిలిచాయి.

"ఎందుకమ్మా అలా బాధపడతారు? మొదటిసారి ఆడబిడ్డ లక్ష్మీదేవితో సమానమంటారు మళ్ళా ఈ రోజులు వస్తే కొడుకునే ఎత్తుకుంటారు. బిడ్డలకేం భాగ్యం?" – ఆప్యాయంగా నర్సు హాస్యమాడుతోంటే జీవంలేని నవ్వొకటి నవ్వింది రాజేశ్వరి.

మొట్టమొదటిసారి పాపని ఒడిలో పడుకోబెట్టుకుంటే దుఃఖం పెల్లుబికి వచ్చింది – 'నువ్వు పుట్టావని సంతోషించలేని ఈ అమ్మని క్షమించు తల్లీ! ఆడదాని ఆత్మాభిమానాన్ని అడుగడుగునా అపహసించే ఈ నికృష్టపు లోకంలో నువ్వెలా బ్రతుకుతావమ్మా? నీ దుఃఖానికి కారణం తెలిసికూడా దాన్ని నివారించలేని నేను నిన్ను కనకుండా వుంటే ఎంత బావుండును!... ఎంత బావుండును...!" పాపని గుండెలకి హత్తుకుని దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది. స్త్రీ జీవితం ఓ విషాదస్వప్నం. అశుభమూ శుభమూ తెలీని నువ్వు ఆ విచిత్ర స్వప్నంలో యిప్పుడే కాలుపెట్టావు. నిన్ను నేనెలా రక్షించను? పాపా...!' సున్నితమైన పాప నుదురు చెంపలతో తాకుతూ మరోసారి నిట్టూర్చింది రాజేశ్వరి.

సంతృప్తి నివ్వని తన జీవితాన్ని నెమరేసుకుని..బాధాపూరితంగా నిట్టూర్చటంలోనే ఏదో తృప్తి – హాయీ పొందగలుగుతోంది ఆమె.

కూతుర్ని చూడటానికి వచ్చిన మధుమూర్తి సంతోషంగా భార్యకళ్ళల్లోకి చూడబోతే కళ్ళు తిప్పుకొంది రాజేశ్వరి. అయినా ఆమెకు చేరువగా నిలబడి చేయి నిమురుతూ – "రాజీ! పాపని చూశాను. ఎంత ముద్దుగా వుందనీ! నీ పోలికేం కాదు. అంతా నా పోలికే సుమా. అవును కదూ?" అని మురిపెంగా మాట్లాడుతుంటే చటుక్కున మొహం తిప్పి ఆవే

శంగా అంది "అవును. పాపకి నా పోలి కెప్పుడూ రాకూడదు. రానివ్వను" తన సంతోషంలో భార్యమాట లంతగా పట్టించుకోలేదు మూర్తి. అయినా భార్యధోరణి అతనికి కొత్తకూడా కాదు. అతని దృష్టిలో అది పిచ్చిధోరణి కూడాను. విరక్తిగా ఎప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తూ ఎటోచూస్తూ నిట్టూర్పులువిడిచే రాజేశ్వరి తత్వం మధుమూర్తి కేమంత సరిపడదు కూడాను.

రాజేశ్వరి ఎక్కువెక్కువ చదువుకున్నదికాదు... కాని చదువుకుంది. గొప్పగా ఘనంగా మాట్లాడలేదు...కాని మాట్లాడుతుంది; ఆలోచిస్తుంది. తన అభిప్రాయాలు బహిరంగంగా వెల్లడించలేదు – కాని నిర్దిష్టంగా ఏర్పర్చుకుంటుంది – 'వ్యక్తిత్వం విలువ గ్రహించినవాళ్ళే ఎదటివారి వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడుతారు' అన్న విషయాన్ని రాజేశ్వరి మనస్ఫూర్తిగాఅంగీకరిస్తుంది.

రాజేశ్వరిలో ఎప్పుడూ ఆ నిరుత్సాహం – నిట్టూర్పులూ – ఆ వైరాగ్యం – ఆవేదనలూ అవన్నీ ఎందుకో మధుమూర్తి ఎన్నడూ పట్టించుకోలేదు; రాజేశ్వరి మధుమూర్తికి చెప్పుకోలేదు– అర్థంచేసుకునే అవకాశాలు రాకపోనూ లేదు. తను అర్థం చేసుకోవాల్సిన విషయం ఏదో వున్నదన్న సంగతికూడా మధుమూర్తికి అర్థంకాలేదు – భార్యని ఎప్పుడూ ప్రేమిస్తూనే వున్నాడు. గారంగా పువ్వులా చూసుకుంటూనే వున్నాడు. చీరలు కొంటూనే వున్నాడు. నగలు చేయిస్తూనే వున్నాడు. ఏ విధంగానూ లోటులేకుండా పోషించుకుంటున్నానని గర్వపడుతూనే వున్నాడు.

రాజేశ్వరికూడా మధుమూర్తిని మనస్ఫూర్తిగా విశ్వసించింది. అతని అనురాగాన్ని గానీ – అతనిఅభిమానాన్ని గానీ ఎన్నడూ శంకించలేదు. అతను భర్తగా తన కేలోటూ చెయ్యటంలేదనే ఆమె వుద్దేశ్యం – కాని...అతను... మధుమూర్తి...అక్షరాలా భర్తగానే వున్నాడు. ఆతనిలో కరిగి లీనమైపోవాలని కలలుగన్న తనని భార్యగా మాత్రమే వుంచుకున్నాడు. తాళికట్టిన భర్తదగ్గిర కేవలం తలదించి బ్రతికే భార్యలాగే కాకుండా తనకో అమూల్యమైన స్థానం కావాలి. అతనికి ప్రియాతిప్రియమైన ప్రేయసిలా – ప్రాణాధికమైన నెచ్చెలిలా – మనస్సులో మెదిలే భావంలా – కంటిలో కదిలే చిరుపాపలా– అతనిలో తాను ఐక్యమై – అతన్ని తనలో ఐక్యం చేసుకుని – 'భగవాన్! అంత భాగ్యమా? ఎంతటివాళ్ళకి!'

ఒకప్పటి తన ఆశ దురాశగా – తన కోరిక తీరనిదిగా – తన ఆలోచన పేలవంగా –తన వ్యక్తిత్వం దూదిపింజెంలా – తేలిపోతూన్న సమయంలో రాజేశ్వరి

కార్చే కన్నీటికి కొదవేమిటి? అంతేమిటి?

ఏనాటికీ ఆయన తనని అర్థంచేసు కోరా? ఏనాటికీ...!— పసిపాపని పొత్తిలా గుండెలకి చేర్చుకుని కళ్ళు మూసుకుంది - కన్నతల్లి.

గతంలో... ఎన్నోస్మృతులు... ఎన్నెన్నో... గుర్తులు... డైరీ పుటల్లా... అక్కడొకటీ... అక్కడొకటీ కదలాడుతున్నాయి.

*　*　*

ఆరోజు... మధుమూర్తితో ఓ స్నేహితుడుకూడా వచ్చాడు ఇంటికి. ఎప్పటిలాగే రెండు కాఫీకప్పులు ట్రేలో పెట్టి తీసుకువెళ్ళి టేబుల్ మీద పెట్టి వచ్చింది రాజేశ్వరి. తిరిగి తన వంట పనిలో మునిగిపోయింది. ఆ స్నేహితుడు ఎప్పుడు వెళ్ళాడోకూడా తను పట్టించుకో లేదు. కాని మధుమూర్తి విసురుగా వంటింట్లోకి వచ్చి ఏదో అంటోంటే తల ఎత్తి చూసింది - "అలా అర్థంకానట్టు చూస్తావేం? అత నుండగా నువ్వే ఎందుకు తెచ్చావ్ కాఫీ?"

రాజేశ్వరికి నిజంగానే మూర్తి అనే దేమిటో అర్థంకాలేదు — "మీ స్నేహితులు వున్నా... నేను కాఫీ యిస్తూంటాను కదూ?"

"గొప్పపని చేస్తావ్. అత నేం నాకంత స్నేహితుడుకాడు. ఎన్నిసార్లు వాళ్ళింటికి తీసికెళ్ళినా సభ్యతకోసమైనా ఒక్కసారీ తన భార్యని నాకు పరిచయం చెయ్యలేదు — అతనికి నిన్ను చూపించనే కూడ దనుకున్నాను. అంతలో నే ని న్నెవరో ఆహ్వానించినట్టే ప్రత్యక్షమై నన్ను చెప్పుతో కొట్టినట్టు చేశావ్."

విస్తుబోయింది రాజేశ్వరి. మరో క్షణానికైనా తేరుకోలేనంతగా — వచ్చిన స్నేహితుల ఎదటికి పిల్చి పరిచయం చేయించి — కాఫీలిప్పించి — కబుర్లు చెప్పించి—చనువుగా మసలనివ్వటానికీ— నచ్చనివ్యక్తుల పరిసరాలకైనా రానీయ కుండా—భార్య నీడనికూడా కన్పించనీయ కుండా రహస్యంగా దాచటానికీ —.... హూఁ! ఎంత చిత్రమైన ప్రయత్నం. మనిషిగా తన మాటేమిటి? ఓ ప్రాణిగా తన వునికినీ, ఓవ్యక్తిగా తనవ్యక్తిత్వాన్నీ నిలువునా హత్యచేసి అపహసించే ఈ బాధకన్నా కత్తులతో చిత్రహింస చేస్తే సుఖంగా వుండదూ? ఏనాడూ తను ఊహించని ఈ చులకన భరించగలదా? ఈ అఘాతానికి తట్టుకోగలదా?

"ఏమిటా ఆలోచన? అడిగిందాని కేం చెప్పకుండా..."

"నన్ను రావద్దని ముందే చెప్తే..." ఏదో అనబోయింది నెమ్మదిగా.

"చాల్లే, నేర్చావ్. రావద్దని చెప్పలేదు గాని రమ్మని చెప్పానా? నేను లోపలికి రాకుండానే నీకంత కంగా రెందుకు? కత్తి దూసినట్టు ఎదురుజవాబు లివ్వటం మాత్రం బాగా వంటబట్టింది."

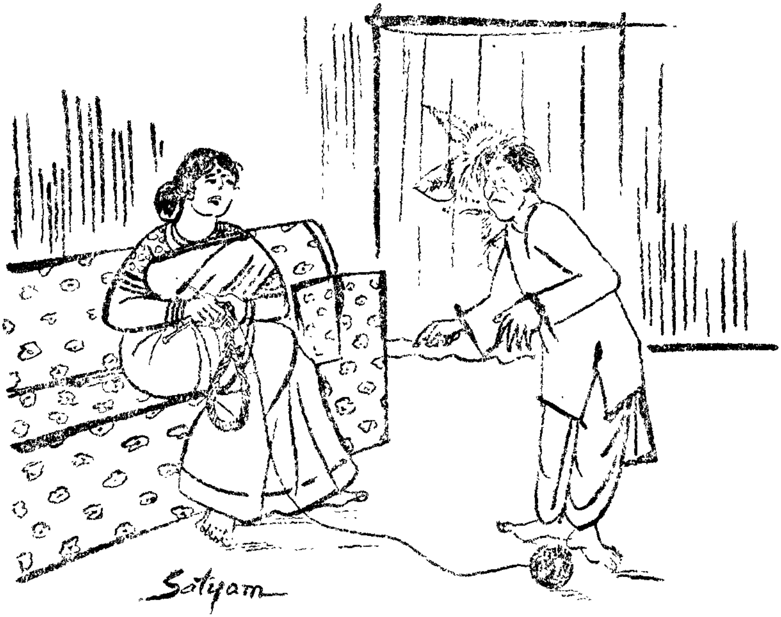

"ఈ ప్యాట్రన్ అల్లుతుంటే ఎందుకట్టా భయపడతావు?"

"మీ రడిగినదానికి జవాబు చెప్పక పోతే ఎలా?" విస్మయం కలిగింది.

"చెప్తే అదేనా పద్ధతి? తెలీక చేశాననీ— మరెప్పుడూ అలా చెయ్యననీ అంటే సరిపోదూ? నా దగ్గిర తప్పుఒప్పుకోటానికి నీకు నామోషీయా?"

"క్షమించండి. నేను తప్పు చేశానని అనుకోలేదు."

"అ...ను...కో...లే...దు చేసింది, చాలక సమర్ధనకూడాను. నీ లాగే ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషీ బుద్ధిలేనివాడే, తన పెళ్ళాన్ని ఘోషాలో దాచుకుని..." రాజేశ్వరికి చిరాకు వేసింది— "దాచటానికి ఆవిడేం బొమ్మా? ఓ మనిషిగా ఆవి డభిప్రాయాలు ఆవిడకి లేవూ? ఎప్పుడూ నలుగురిలోకి వచ్చే అలవాటు లేదేమో! అత నేం చెయ్యగలడు?"

"ఓహో! నలుగురిలో మసిలే అలవాటు ఆవిడకు లేదుగానీ— పదిమంది లోనూ తిరిగితే అలవాటు నీకే వుందన్న మాట. సిగ్గులేదూ? ఆవిడకన్నా నువ్వేం డిగ్రీలు సంపాదించావా? పట్టాలు పుచ్చుకున్నావా? ఏం గొప్పదానివా?"

అప్పటికే రాజేశ్వరి కళ్ళు నిండు కొస్తోంటే చటుక్కున తలదించేసుకొంది. మధుమూర్తి ఓ క్షణం మౌనంగానే నిలబడ్డాడు— "నీ వాద నేం బాగాలేదుసుమా! ఒప్పుకుంటే సరిపోయేదానికి వాగుడు

పెంచుతావ్'' తప్పంతా నీదే నన్నట్టు చేతులు దులుపుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

తుడుచుకొంటున్నకొద్దీ కన్నీళ్ళు వురుకొస్తోంటే మౌనంగా కూర్చుంది రాజేశ్వరి — తను తప్పుచేసిందట—అలాని ఆయన అంటే తను ఒప్పుకోలేదు. అదే తను చేసినతప్పు. భర్తచేసే అధికారాన్ని భార్యలాగా సహించే శక్తి అలవర్చుకోక పోవడమే పెద్దతప్పు.

ఎక్కడెక్కడో తిరిగి రాత్రి వేళ యింటికి వచ్చేసరికి అంతామర్చిపోయాడు మధుమూర్తి — ఎన్నిగంటలుకాదు, ఎన్ని యుగాలు జరిగినా ఏమీ మర్చిపోలేదు రాజేశ్వరి. భోజనాలయ్యాక మృదువుగా పలకరించాడు మధుమూర్తి — "అలా వున్నావేం రాజీ? ఆ గొడవింకా మనస్సులోనే పెట్టుకున్నావా?"

అదోమాదిరిగా నవ్వింది రాజ్యం — "మనస్సులో పెట్టుకోటానికి నాకోమనస్సు వుందనేనా మీ వుద్దేశ్యం?"

"అబ్బో! కథల్లోలాగ మాట్లాడుతున్నావే!"

"నీ సంభాషణ ప్రారంభిస్తే పిచ్చి పిచ్చిగా మాట్లాడుతావు - పోనీ గానీ ఈ వీక్లీలో 'పశ్చాత్తాపం' కథ చదువు ఎంత బావుందో!

"చదివాను. నా కంత బాగాలేదు'' విసుగ్గా అంది.

''అదేవిటి అలా అనేశావ్? ఏదో చిన్న తగూతెచ్చుకుని మొగుడిమీద అలిగి పుట్టింటికి చేరిపోయిన ఆడది కొన్నాళ్ళకైనా దేవుడో అంటూ కాళ్ళ బేరానికి రాక ఏం చేస్తుంది?"

"చచ్చిపోవచ్చుగా?"

"చాల్లే. నీ విమర్శా నువ్వూ నూ. చచ్చిపోవటం అంత తేలికనుకున్నావా?"

"ఎంత తేలికో నాకుతెలీదుగానీ వ్యక్తిత్వాన్నీ అభిమానాన్నీ చంపుకోటంకన్నా తేలికే."

"నువ్వే అయితే అలాగే చేస్తావా?"

''అసలు నేనా పరిస్థితి తెచ్చుకోను. క్షణికావేశాలతో వివేకాన్ని కోల్పోను. ఈ కథలో నిజంగా తప్పుచేసింది భర్త. క్షమించలేకపోవటం ఆమె బలహీనతే గాని అపరాధంకాదు. పశ్చాత్తాపం కలగాల్సింది తప్పుచేసిన భర్తకేగానీ ఆమెకి కాదు — కొన్నాళ్ళు వుండిపోవటంలో పుట్టింటివాళ్ళు చులకన చెయ్యటం పరపురుషులు పలకరించబోవటం — భర్త నీడే తన గొడుగనుకుని ఆవిడ పరిగెత్తుకురావడం — విజయగర్వంతో చిరునవ్వులు చిందిస్తూ అతగాడు అభయహస్తం యివ్వటం - ఆవిడ పశ్చాత్తాపంతో వెక్కి వెక్కి ఏడవటం... ఇదా కథ? నేరానికి శిక్షపడలేదు, వ్యక్తిత్వానికి విలువ కన్పడలేదు. ఇదాసాహిత్యం? 'భర్తలు తప్పులుచేస్తారు. భార్యలు క్షమించండి. అప్పుడే వుత్తమ యిల్లాళ్ళు కాగలరు' — ఇదేనా సందేశం?.. అందుకేనా

మీ కంత బావుంది?" రాజేశ్వరి సూటిగా చూసింది.

మధుమూర్తి ముఖంలో తిరస్కారం స్పష్టంగా కన్పించింది — "నీ మొహం! అర్థంపర్థంలేని ధోరణి నువ్వూను. మన దేశాచారాలు — మన నీతినియమాలూ — మన కట్టుబాట్లూ యివ్వా కెలా పోతాయ్? నీ ఆలోచనలే ప్రతీ ఆడదానికీ వుంటే సంసారాలు మహానందంగా సాగేలా వున్నాయ్."

"మీరెన్ని వెటకారాలైనా చేయొచ్చు. ఆ అధికారం మీకు వుంది. కాని ఒక కథమీద అభిప్రాయం ఏర్పర్చుకునే అధికారం నాకూవుంది. నాలా ఆలోచించే ఆడది సంసారాన్ని సంతోషమయం చేసినా తాను శాంతిగా మాత్రం వుండలేదు —"

మధుమూర్తి రాజేశ్వరి కళ్ళలోనే చూశాడు — "నువ్వు శాంతిగా బ్రతకటం లేదా?"

"పరిస్థితి వేరు. దానికీ దీనికీ ముడి పెట్టకండి — పుస్తకాల విషయమై మాట్లాడితే మాత్రం ఆడదాన్ని గురించి ఎవ్వరూ రాయటంలేదంటున్నాను. ఆడది ఎందుకు ఏడుస్తుందో కూడా ఎవ్వరూ ఆలోచించరు."

"ఇన్ని ఆలోచిస్తునావ్. నువ్వేరాయకూడదూ?" నవ్వుతూ అన్నాడు మధుమూర్తి — రాజేశ్వరికూడా కొంత తేలిగ్గా నవ్వుతూ అంది — "నేను రాస్తే మరి మీ రెవర్ని చూసి నవ్వుతారు?"

"ఎంత ఆడదానివై పుడితే మాత్రం ఆడవాళ్ళంటే ఎందు కలాపడిచస్తావ్?" — మధుమూర్తి మాటలు తేల్చేసేముందు ఎప్పుడూ అలా అంటూనే వుంటాడు. అది నిజంకూడాను.

ఆడవాళ్ళంటే రాజేశ్వరికి ఏమిటో దయ — ఆడవాళ్ళ బాధలంటే ఏదో సానుభూతి — ఆడవాళ్ళ చరిత్రలంటే ఎందుకో ఆసక్తి — ఆడదై పుట్టినందుకు తనిమీద తనకే జాలి — ఎవరిమీద ఎంత కరుణ వుండిమాత్రం తనేం చెయ్యగలదు! తనూ ఓ ఆడపిల్లని కన్నది. తనూ కొంత దౌర్భాగ్యాన్ని — కొంత విషాదాన్ని సృష్టించింది. తనపాప...ఆడది!

పక్కలో పాప మెత్తగా కదిలింది — చక్కలిగింత పెట్టినట్టు రాజేశ్వరి తదేకంగా కూతుర్ని చూసుకొంటూ కూర్చుంది - 'ఇది ఓ చిత్రమైన అనుభూతి — ఈ అనుభూతికూడా ఆడదానికే. అందుకే కాబోలు చలం అంటాడు — బిడ్డతో పాటు ఆడదానికి రొమ్ముల్లో పాలూ - గుండెల్లో ప్రేమా పుట్టుకొస్తాయని —నిజమే, ఈ ఘడియలన్నింటినీ యధాతధంగా డైరీలో రాసుకోవాలి. ఈ అనుభూతు లన్నీ సజీవంగా చిత్రించుకోవాలి. ఎప్పుడో ... ఎప్పుడెప్పుడో పాప పెద్దదయ్యాక ... తన వయస్సు వుడిగాక... ఈ రాతలు చదువు

కుంటే ...? కళ్ళు సరిగ్గా కన్పించని తనకి ఆ రాతలన్నీ పాపే చదివి విన్పిస్తే ...?' — ఒళ్ళు పులకరించింది — పాప బుగ్గలమీద తాకుతూ విట్టూర్చింది — డైరీకోసం ... తనెంత ప్రయత్నం చేసిందీ!

ఆ సాయంసమయం పెరట్లో మందార చెట్టునీడన కూర్చుని ఆకాశంలోకి చూస్తోంటే ... ఏదో రాసుకోవాలని బుద్ధిపుట్టింది. తళ్ళుక్కున ఓ ఆలోచన మెరిసింది — డైరీ రాసుకుంటే ...? తను ... డైరీ ... అబ్బ! ఎంత బావుంటుంది? మనస్సులో ఎప్పుడూ రేగే ఈ ఆలోచనలూ — ఎప్పుడూ మెదిలే ఈ వూహలూ — ఈ ఆశయాలూ — కోరికలూ — అన్నీ ... అన్నీ ఎవరికి చెప్పుకుంటుంది? ఎలా చెప్పుకుంటుంది?— తనకి తనే చెప్పుకుంటె...తనకి తనే ఓదార్చుకుంటే ... ఎంత హాయి! ఎంత తృప్తి. ఎంత శాంతి!

ఆంతా సంబరంతోనూ అడిగింది భర్తని —"నాకో డైరీ తెచ్చిపెడతారా?"

చిత్రమైన కబురు విన్నట్టు చూశాడు మధుమూర్తి — "డైరీ! నీకా? ఎందుకూ? రాయటానికా? ఏం రాస్తా వబ్బా?

అపహాస్యం రుచించలేదు రాజేశ్వరికి, మౌనం వహించింది.

అబ్బో! కోపం వచ్చినట్టుందే! డైరీ తెమ్మంటావా?"

"వీలైతే రాద్దా మనుకున్నాను."

నాకు తెలీకడుగుతానూ, నువ్వేం రాస్తావు డైరీలో? నీకేం వ్యవహారా లున్నాయనీ? పెద్ద కవయిత్రిలాగ ..." మాటలు ఆపి నవ్వేశాడు మధుమూర్తి.

"పొరపాటే. డైరీ రాసుకోటానికి కవిత్వం కావా లనుకోలేదు."

"అబ్బ! నీకీ తలబిరుసుతనం తగ్గదు మరి. నే నేదో సామరస్యంగా మాట్లాడకపోతే ప్రతీదానికీ అపార్థాలు తీస్తావ్. ఈసారి నిజంగానే అంటు న్నాడు. డైరీ రాయటం మాట అను కున్నావేమిటి? క్రిందటి సంవత్సరం నేనే మూడొంతులు ఖాళీగా వుంచేశాను."

గులాబికన్నా మృదువైన రాజేశ్వరి హృదయంలో ఓ మోటుముల్లు గుచ్చు కుంది — మగవాడైన తనభర్తే చెయ్యలేని పని తనేం చెయ్యగలదు? మగవాడికి లేని శక్తిసామర్థ్యాలు తనకెక్కడు న్నాయి? — అలాగే తను సరిపెట్టుకో గలదా? తన ఆశకి అర్థంలేదా? తన వాంఛకి విలువే లేదా?

కాఫీకప్పు తీసుకుని వంటింట్లోకి వెళ్ళి పోయింది.

రాత్రికి మధుమూర్తి తిరిగివస్తూ చక్కని పేకెట్టు అందజేశాడు భార్యకి.

"ఏమిటి?"

"చూడుమరి, తినబోతూ రుచి అడుగుతావేం?"

రాజేశ్వరిలో ఏదో ఆశ అఖండంగా వెలిగి ఆరిపోయింది — తనకి భర్త తెచ్చి

యిచ్చింది — గులాబీరంగుమీద బంగారు చుక్కలున్న కొత్త సిల్కుగుడ్డ.

గర్వంగా మెరుస్తూన్న భర్త మొహంలోకి చూస్తూ తన అసంతృప్తి కన్పించనివ్వకుండా అంది — "ఇప్పు డెందు కిది? చాలా వున్నాయిగా?"

"మొన్నటి చీరమీదకి మంచిగుడ్డ కొనలేదుగా. మా స్నేహితుడొకడు ఏవో గుడ్డలు తియ్యటానికి వెళ్తూ నన్ను పిలి చాడు. తీరా వెళ్తే నా కిది నచ్చింది, గజం ఎంతో తెలుసా? పన్నెండు! ఏమిటను కున్నావ్? పైసలుకాదు. రూ...పా...య...లు — అయినాసరే తీసేశాను. ఇది చోళీకుట్టుకుని నువ్వు తొడుక్కుంటే ఎంత బావుంటుందో తెలుసా? మెరిసిపోతావ్ బొమ్మలా. ఆదేం అలాచూస్తావ్? నీకు నచ్చలా?"

'నేను బొమ్మనికాదు.... మనిషిని! మనిషిని. కోరికలతో వున్న మనిషిని.' అని ఏడవాలనిపించింది రాజేశ్వరికి.

అందంగా తనశరీరాన్ని సింగారించి దాని సోయగం చూసుకోవటమే నా భర్తగా అతనిధర్మం? తన మనస్సు కాంక్షించేదాన్ని తీర్చి మానసికంగా చేరువకావాలన్న విషయం అతనికి అర్థమేకాదా?

"ఏం రాజీ? నీకంత నచ్చినట్టులేదే!"

"ఎందుకు నచ్చలేదు? చాలా అందంగావుంది. ఇంత ఖర్చుపెట్టి యిప్పు డెందుకని నా వుద్దేశ్యమే గానీ..."

"నీ వుద్దేశాల కేంలే. అన్నీ యిలాగే చెప్తావ్. గుడ్డలూ నగలూ వద్దనే అడదాన్ని నిన్నే చూశాను. నిన్ను అందంగా వుంచుకోవాలని నేను ప్రయత్నిస్తేతప్పా ఏమిటి? సరేగాని... ఈ చోళీ రేపే వేసుకోవాలి. తెలుసా? బద్ధకించాననీ కుట్టుకోలేదనీ.....అంటే మరి వూరుకోను."

"అలాగే."

రాజేశ్వరి హృదయంలో మరో అసంతృప్తి పొర పేరుకుంది. మరో ఆవేదనఅల లేచిపడింది — తనకి భార్య లాగా బ్రతకటం చేతకావటంలేదు. ఏపూటా పిండివంటలు తిని సంతృప్తి పడుతూ — నెలకో కొత్తచీరో కొత్తనగో కావాలని మారాంచేస్తూ — కోపంవచ్చి తిట్టిపోస్తే దుఃఖింపుకు తిరుగుతూ తాపంవచ్చి దగ్గిరికి తీసుకుంటే ఆదే అదృష్టమని మురిసిపోతూ — కొన్ని హద్దుల్లో — కొన్ని నిబంధనల్లో — కొన్ని సుఖాలతో — కొన్ని దుఃఖాలతో — అక్షరాలా భర్తదగ్గిర భార్యలాగా బ్రతకటం తన కిష్టంలేదు. ఎప్పుడీ జీవితానికి విముక్తి? ఎక్కడీ ఆ వేదనలకి అంతం?

ఆ రాత్రి పడుకోవటానికి రాకుండా పక్కగదిలో కూర్చుని రాజేశ్వరి ఏదో రాసుకొంటోంటే మధుమూర్తి లేచివెళ్ళి చూశాడు.

"ఏమిటి రాజీ రాస్తున్నావ్ ? వుత్తరా లేమైనానా ?"

"కాదు. కొంచెం తెల్లకాయితాలుంటే ఓ పుస్తకం కుట్టాను. కేలండర్ దగ్గిర పెట్టుకుని తారీఖులు వేస్తున్నాను."

"ఎందుకూ ?"

"ఏమైనా కొంచెం జ్ఞాపకం వుండా

ల్సిన విషయాలు రాసుకుందామని."

"అంటే డైరీ తయారు జేస్తున్నావా?" అతనిలో ఆశ్చర్యం.

"......"

"మాట్లాడవేం? నీ కంత పట్టుదలగా కావాలని చెప్తే తెచ్చేవాణ్ణిగా? మరో సారి చెప్పటానికి పౌరుషమా?"

"పౌరుషం ఎందుకూ? పోనీ కాయితాలు వుండనేవున్నాయికదాని కుట్టాను."

"రాజీ! నీ తత్వం నాకుతెలుసు. నీకీ అహంకారం పనికిరాదని లక్షసార్లు చెప్పాను."

"ఇప్పుడు నే నేం తప్పుచేశానని మీకు కోపం వస్తోంది?" తలఎత్తి చూసింది రాజేశ్వరి.

"అబ్బే! నువ్వేతప్పూ చెయ్యలేదు. నువ్వేం చేసినా ఒప్పే" హేళనగా అనేసి విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు మధుమూర్తి.

చేస్తూన్నపని ఆపి కొంతసేపు నిర్లిప్తంగా కూర్చుంది రాజేశ్వరి — తనేం తప్పు చేసిందో తనకి తెలుసు. తనకి కావలసిన వస్తువుకోసం అతన్ని పదేపదే ప్రాధేయపడకపోవటం తప్పుకాదూ? మగవాడిగా అతని ఔన్నత్యాన్ని అంగీకరించి — ఆడదానిగా తన అప్రయోజకత్వాన్ని రుజువు చేసుకొంటూ తన ఆత్మాభిమానాన్ని చంపుకోవటం తప్పేకదూ? ఆడదానికీ పంతంవుండి దాన్ని మగవాడు ధిక్కరించలేని విషమస్థితి తేవటం తప్పుకాక ఒప్పెలా అవుతుంది?— విరక్తిగా... నిరాశగా నవ్వుకుని తిరిగి కేలండర్ అంకెలమీదికి దృష్టి మళ్ళించుకుంది.

భార్యని భార్యగానే కాక మనిషిగా కూడా చూడాలన్న సంగతి మధుమూర్తి కెందుకు అర్థంకాదో ఆలోచిస్తే బోధపడని విషయమేమీ కాదు. 'రాజ్యం పోగొట్టుకోటానికి ఏ రాజూ ఒప్పుకోడు. అధికారం వదులుకోటానికి ఏ అధికారీ యిష్టపడడు— భార్యని మనిషిగా అంగీకరించటానికి ఏ భర్తా ఆలోచించడు — కానీ...ఎంతో చదువుకుని, ఎన్నో తెలుసుకోగలిగిన మధుమూర్తిలోకూడా ఆ బలహీనతవుండిపోతే ఇక ఆడదాని అభాగ్యానికి అంతం ఏది? ఎప్పుడు?

రాజేశ్వరి హృదయంలో అశాంతి అలరేగినప్పుడల్లా ... దానితో పాటు మధుమూర్తిపట్ల ఏదో చిత్రమైన సానుభూతి కూడా పుట్టుకొస్తుంది. అతని ప్రవర్తన తనని బాధపెడితే అందులో అతను కావాలని చేసిందేమీ లేదేమో! మనిషి పరిస్థితికి బానిసై పెరుగుతాడు చాలావరకు. తరతరాలను. చీ నరనరానా జీర్ణమై వస్తూన్న మన సంస్కారం ఎంత వున్నతమైనదో అంత సంకుచితమైనది కూడా - స్త్రీపట్ల హృదయ విహీనమైన ఈ సంస్కారం పురుషుడి పాదాలక్రింద పూలబాటలు పరుస్తుంది. మెత్తగా, హాయిగా నడవటానికే అలవాటు డిన పాదాలు ముళ్ళు తగులుతోంచే ముందడుగు వెయ్యగలవా? —

తనూ మగవాడై పుడితే మధుమూర్తికన్నా విశేషంగా ప్రవర్తించ గలదా? ఎలా సాధ్యం?... చిత్రంగా నవ్వువచ్చింది. రాజేశ్వరికి - మనసేదో తేలికైనట్టు కూడా అన్పించింది

మూడోడైరీ ప్రారంభించాక పాప పుట్టింది.

పాపనెత్తుకుని రాజీ కులాసాగా యింటికి వచ్చిన రోజు మధుమూర్తికి కూడా డైరీ రాసుకోవా లనిపించింది - "పాపగురించి శ్రద్ధగా రాస్తూ వుండు డైరీలో" అన్నాడు మమకారంతో.

"మరి మీగురించి?" చిలిపిగా ప్రశ్నించింది రాజేశ్వరి.

"ఎప్పుడూ రాస్తూవున్నదేగా?" -

"అవును. మీ జ్ఞాపకాలు నాకు కావాలి." భర్త కళ్ళలోకిచూస్తూ అంది రాజీ.

అలాంటిదే అది మరో చిత్రమైన జ్ఞాపకం!

మధుమూర్తి స్నేహితుడొకడు ఓ పల్లెటూళ్లో డ్రామా వెయ్యబోతున్నాడు అతని స్నేహబృందమంతా సరదాగా సైకిళ్ళమీద బయల్దేరారు. నాటకం ముగిసి స్నేహితుణ్ణి అభినందించి అలసటగా యిళ్ళకి చేరేసరికి తెలతెలవారబోతోంది. నిద్రమత్తుతో గదిలోకి పోబోయిన మధుమూర్తి టక్కున ఆగి ముందు గదిలో మడత మంచంమీద ముసుగుతన్ని పడుకున్న వ్యక్తిని గమనించి ... రాజేశ్వరికేసి ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ నిలబడిపోయాడు

"మా రామంబావ రాత్రి సినిమా చూసి వెళ్ళిపోదామంటే బస్సు అందలేదట వచ్చి పడుకున్నాడు."

భర్తచూపుల్లో తీక్షణతరేగుతోందన్న సంగతి రాజేశ్వరి గమనించలేదు. మొహం చిట్లించుకుంటూ విసురుగా గదిలోకి నడిచాడు మధుమూర్తి. రాజేశ్వరి మరి నిద్ర కుపక్రమించకుండా ఫస్టుబస్సుకి వెళ్ళిపోతానన్న బావగార్ని లేపి పనులు ప్రారంభించ బోయింది.

"అన్నయ్యా వచ్చాసా రాజ్యం?"

"ఆఁ ఇప్పుడే వచ్చి పడుకున్నారు. తెల్లవార్లూ నిద్ర లేనట్టుంది."

"పోనీలే. లేపనుగానీ నే నడిగినట్టు చెప్పు... కాస్త మొహం కడుక్కుంటాను. నీళ్లు తెచ్చిపెడుదూ! కొత్తచోటైనా మీయింట్లో బాగానే నిద్రపట్టింది నాకు."

రాజేశ్వరి పళ్ళపుల్లా, చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చి యిస్తూ అంది - "పాలురాగానే కొంచెం కాఫీ పెట్టి యిస్తాను. ఓ పావుగంట కూర్చోకూడదూ?"

"ఎందుకులెద్దూ? అలా బయటికిపోతే కావలసినన్ని హోటళ్ళు. బస్సుస్టాండు దగ్గర తాగుతాను." మొహం కడుక్కుని రాజేశ్వరి అందించిన దువ్వెనతో తలదువ్వుకున్నాడు - "మరి వెళ్తాను. ఏమైనా కబుర్లున్నాయా?

"ఏంవున్నాయి ? అత్తయ్యా వాళ్ళం దర్నీ అడిగానని చెప్పు. నువ్విక్కడికి వచ్చినప్పుడల్లా కాస్త కన్పిస్తూవుండు."

"తప్పకుండాను నిన్ను చూడాలని మాకు మాత్రం వుండదూ ?" వీధితలుపు తీసి తిరిగివేసిన చప్పుడుకూడా విన్నాడు మధుమూర్తి - ఇంటికిపోతూనే మంచం మీదికి ఒరిగిపోవాలనుకున్న మధుమూర్తి కొంతసేపు గదిలో పచార్లు చేశాడు. మరికొంతసేపు మంచం మీద పడి నిలకడలేనివాడిలా దొర్లాడు. నిద్రతో కూరుకువచ్చిన కళ్ళు పోదారిపోయి భగభగా మండుతోంటే అరిచేతులతో ఒత్తుకున్నాడు. ఏంచేసినా ఎలాచేసినా వూరట చిక్కకపోయేసరికి విసురుగా లేచి గదితలుపు తీసుకు బయటికి వచ్చాడు.

"అదేవిటి? మీరింకా నిద్రపోనేలేదూ? మావాడు యిప్పుడే వెళ్ళిపోయాడు. మిమ్మల్నీ అడిగానని చెప్పమన్నాడు."

"ఏం ? అప్పుడే వెళ్ళనిచ్చావ్ ?"

"కొంచెం కాఫీపెట్టి యిస్తాను - వుండమంటే విన్నాడు కాదు. మీరు నిద్రపోతున్నారని లేపకుండా వెళ్లాడు."

"అఘోరించాడు"

త్రుళ్ళిపడి చూసింది రాజేశ్వరి. భర్త మొహంలో ఎంతో మార్పు-అతనికి అమితంగా కోపం వచ్చినప్పటి మార్పు స్పష్టంగా కన్పించింది. కళ్ళు జ్యోతుల్లా వెలుగుతోంటే భయపడినదానిలాగా తల తిప్పుకుంది.

"అయితే అతను తెల్లవార్లూ యిక్కడే పడుకున్నాడు కదూ ?"

అయోమయంగా చూసింది "సినిమా చూసివచ్చి పడుకున్నాడని చెప్పాను కాదూ ?"

"చెప్పావులే - మగవాడులేని సమయంలో పరాయివాణ్ణి యింట్లో పెట్టుకు పడుకోటానికి నీకు సిగ్గులేకపోయిందా ? వాడికి బుద్ధి లేకపోయిందా ?"

రాజేశ్వరి కేదో శరాఘాతం తగిలి నట్టయింది. మాట పెగిలిరాలేదు.

"ఏం మాట్లాడవ్ ? తప్పు చేస్తున్నానేమో నన్న ఆలోచన నీకు రానేలేదు!"- కోపంతో మండిపడుతూన్న భర్తకేసి విస్మయంగా చూస్తూ అంది రాజేశ్వరి-" తప్పా ?...తప్పేవిటి ?"

రెచ్చిపోయాడు మధుమూర్తి -"ఏవిటో నేను చెప్తేగాని నీకు అర్థంకాదా ? నేను యింట్లో లేకుండా అర్ధరాత్రి వాడు రావటం - తెల్లారుతోంటే లేచిపోవటం కాదన్నమాట - ఈ సంగతి ఎవరికైనా తప్పి తెలిస్తే ఎంత అప్రదిష్టో ఆలోచించావా ?'

'అ.. ప్ర.. ది ష్ట!' అస్పష్టంగా అనుకొంది రాజేశ్వరి అయోమయంగా.

"వాడు నీ మేనత్తకొడుకే కావచ్చు. నువ్వు నీతిమంతురాలివే కావచ్చు. అదంతా లోకాని కెందుకు ? కళ్ళతో

చూసినదానికి మాత్రమే కల్పనలు చేసి కథ అల్లుతారు. నీమీద కేదైనా నిందవచ్చి పడితే సిగ్గూ లజ్జాలేని నువ్వు భరించ గలవేమోగానీ నేను తట్టుకోలేను."

రాజేశ్వరి మరి సహించలేక పోయింది. అన్యాయంగా తనని నింది స్తోంటే మౌనం వహించటం అవమా నంగాకూడా తోచింది — "పడుకుంటానని యింటికి వచ్చినవాణ్ణి ఎలా పొమ్మనను? అనలేకపోయాను." అంది భారమైన గొంతుతో కొంత ధైర్యంచేసి.

"అవును. నీకు పరువు ప్రతిష్ఠలకంటే బంధుమర్యాదలు కావాలి. అ తేనా? వీధి అరుగుమీద పడుకోమనలేక పోయావ్? ఏం? రాజాగారు గదిలోగాని పవ్వళించ దనుకున్నావా? తెల్లవారితే లోకం వేలెత్తి చూపుతుందేమోనన్న భయం నీకేమైనా వుందా? ఛీ! ఎందుకూ? ఆడ పుటక పుట్టావు" — కన్నీరంతా యింకి పోయినట్టయింది.

"లోకం!" కసిపుట్టుకొచ్చింది రాజేశ్వరికి — "న్యాయాన్యాయాలు ఎంచ కుండా గుడ్డిగా మూర్ఖంగా విమర్శి చే లోకానికి నేనెన్నడూ భయపడను. లెక్కచెయ్యను."

"నోర్ముయ్. నీ ధైర్యాలూ సాహ సాలూ యిక్కడ ప్రదర్శించకు. లోకాన్ని ధిక్కరించి తిరిగే సాహసం నీలాంటి దాన్కా? మహామహులే తలలు వంచే శారు. ఈ ఇంట్లో నా భార్యగా నా పరువు ప్రతిష్ఠలు కాపాడుతూ తిరగాల్సిందేగాని నీ పిచ్చి పిచ్చి ఆటలేం సాగించుకోకు. లోకం విమర్శ నీకు అక్కర్లేకపోయినా నాకు కావాలి లోకాన్ని నువ్వు ధిక్క రిస్తే నేను సమర్థిస్తాను పస్తులుండైనా బ్రతుకుతానుగానీ పరువు పోగొట్టుకుని బ్రతకలేను నీ శీలాన్నిగురించి ఎవ్వ రైనా వేలెత్తి చూపితే విన్ననరికే సి నేను నరుక్కోవటం తప్పితే మరోదారి లేదు నేనులేనిరాత్రి యింత సాహసం చేశావంటే నా గుండెలు మండిపోతు న్నాయి. తలుచుకుంటూన్న కొద్దీ శరీరం జలదరిస్తోంది — మరెన్నడూ యిలాంటి సంఘటన జరగటానికి వీలులేదు తెలి సిందా?" — రాజేశ్వరి అవమానాగ్నితో దగ్ధమైపోయింది.

"తెలిసింది. ఇక జీవితంలో జరగ నివ్వను. నావల్ల మీ పరువు పోనివ్వను. నా కోసం మీ సంఘాన్ని విమర్శించ నివ్వను. ఏనాడూ మిమ్మల్ని నవ్వుల పాలు కానివ్వను. మీ మంచిచెడ్డలు ఆలో చిస్తూ అక్షరాలా మీ భార్యగా బ్రతుకు తాను మీ భార్యగా...భార్యగా..." భార్య గొంతులోని గాంభీర్యం మాటల్లోని ఆవేశం ఓ క్షణకాలం మధుమూర్తిని మూగవాణ్ణి చేశాయి. భార్యను చూస్తూ నించుండిపోయాడు చాలా సేపు — మధు మూర్తి భార్యశీలాన్ని ఎన్నడూ శంకించ లేదు శంకించేరోజు వస్తుందనికూడా అనుకోవటం లేదు. భార్య నీతిపట్లా —

"పిల్లలు నిద్రపోతున్నారు అట్లా బయటకుపోయి కాల్చుకోండి."

ప్రవర్తనపట్లా అతనికి అపారమైన విశ్వాసంవుంది భార్య శీలసంపదపట్ల అంతులేని గౌరవంవుంది — తనగుండెల్లో గాఢంగా నాటుకుపోయిన ఈ అమూల్యాభిప్రాయాలు ఏనాటికీ సడలిపోవు తన శీలం తనకో అదృష్టపరం — దాన్ని కళంకపరిచే హక్కు భగవంతుడికికూడా లేదు. తన సంపదని తను పదిలపర్చుకుంటాడు. తన అదృష్టాన్ని తను కాపాడుకుంటాడు. తన ప్రవర్తన కఠినంగా వుండొచ్చు మూర్ఖంగా వుండొచ్చు — అంతా తన కోసం... తన కోసం...

రాజేశ్వరి నెమ్మదిగా కదిలి వంటింటికేసి నడవబోయింది.

"రాజీ!"

అనుకోకుండా శాంతించిన భర్త వైఖరి విస్మయం కల్గిస్తోంటే ఆగి వెనక్కి చూసింది. మధుమూర్తి రెండడుగులు ముందుకు వేశాడు — నేను ఆవేశంగా మాట్లాడుతున్నా ననుకోకు రాజీ! నేనెందుకు చెప్పానో ఆలోచిస్తే నాబాధ నీకు అర్థమౌతుంది. ఎప్పుడైనా ఏదైనా నింద వచ్చి పడుతుందేమో నన్న భయం స్త్రీగా నీకు లేదూ?"

"లేదు". సూటిగా భర్త మొహంలోకి చూస్తూ అంది రాజేశ్వరి — "నాకు ఎటువంటి భయాలూ వుండాల్సిన అవసరం లేదు నా ఆత్మవిశ్వాసం అంత బలహీన

మైనదికాదు. నేను తప్పుచేయనంతకాలం, చెయ్యననే నమ్మకం వున్నంతకాలం సాక్షాత్తూ భగవంతుడేవచ్చి వేలెత్తిచూపి అపహసించినా నేను భరించను — నా తెగించిన వ్యక్తిత్వం మీకు బొత్తిగా పనికి రాదని నాకు తెలుసు — భవిష్యత్తులో మీ కెన్నడూ కష్టం కలిగించనని మాట యిస్తున్నాను — మీరు లేని సమయంలో సోదరుడువంటి ఒక ఆత్మబంధువుకి ఆశ్రయం యిచ్చినందుకు నేను తెలుసుకో గలిగిన నిజం అమూల్యమైనది. ఆడదాని శీలసంపద అవకాశాలనుబట్టే ఆధారపడి వుంటుంది. విశ్వాసాలూ వ్యక్తిత్వాలూ దాన్ని కాపాడలేవు తప్పుచేసి తప్పుకో గలిగిననాడు పరువు దక్కుతుంది. తప్పు చేయకపోయినా నిరూపించుకో లేనినాడు అది సర్వనాశనమైపోతుంది. చిత్రమైన ఈ నిజాన్ని ఎప్పుడూ గుర్తుంచు కుంటాను" మరి నిలబడకుండా పెరటి వేపు వెళ్ళిపోయింది రాజేశ్వరి.

తను తానుగా బ్రతికే స్వతంత్రం లేదన్నసంగతి ఆరోజే రాజేశ్వరికి క్షుణ్ణంగా తెలిసివచ్చింది — "నీ ఆలోచన లతో నాకు పనిలేదు. నువ్వు నా భార్యగా బ్రతకాలి...నా భార్యగా బ్రతకాలి" అన్న మధుమూర్తి మాటలు మనస్సంతా ప్రతి ధ్వనించాయి—ఎంత మర్చిపోవాలని ప్రయ త్నించినా నిష్ప్రయోజనమే అయింది చలించిన మనస్సు శాంతించలేదు—లేదు. ఈ జన్మకిక శాంతిలేదు. తీరని కోరికలు నానాటికీ అధికమౌతుంటేఆశలన్నీ అవి హాసైఅపహసిస్తోంటే శాంతి ఎక్కడ!— రాజేశ్వరి హృదయంలో తీరనిదాహంలా మరో కాంక్ష బలంగా లేచింది — తనకి సజీవమైన స్వతంత్రం కావాలి. అది సర్వ సంపదలకూ అతీతమైన పెన్నిధి! తన హస్తగతమైన ఆ విలువ నెన్నడూ దుర్వినియోగం చేసుకోదు. జీవితంలో ఏది చెయ్యాలన్నా తనకి స్వతంత్రం వుండి — అది చెయ్యటంలో చెయ్యక పోవటంలో మంచిచెడ్డలు తనే నిర్ణ యించుకుంటే ..?— ఓ నిరాశాతరంగం వువ్వెత్తుగాలేచి రాజేశ్వరి ఆశల్ని మూల మట్టం చేసింది — తను ఆడది! భార్యగా మాత్రమే బ్రతకాల్సిన ఆడది! ఆలో చించటం తప్పితే అనుభవించలేని ఆడది!

* * *

కలతనిద్ర రాజేశ్వరిని శాంతిగా ఆవ రించింది. పల్చపల్చగా వీస్తూన్న పిల్ల గాలులు ఆమె శరీరాన్ని సానుభూతిగా జోకొడుతున్నాయి. వెండితీగల్లా మిడిసి పడుతోన్న వెన్నెల కిరణాలు కిటికీలోంచి ఆమె చెక్కిళ్ళమీదికి తొంగిచూస్తున్నాయి. చేయిజాపితే అందేంత సమీపంలో చంద మామ వుందన్న ధైర్యంతో రాజేశ్వరి నిశ్చింతగా నిద్రపోయింది.

స్వప్నావస్థలో విహరిస్తూన్న రాజేశ్వరి ప్రశాంతతకి భంగం కలిగేలా ఆమె హృదయంమీద చిత్రమైన ఏదో స్పర్శ!

వెన్నెలలో మునిగి చల్లబడిన చెక్కిళ్ళ మీద వెచ్చ వెచ్చని గాలితాకిళ్ళు! తృళ్ళిపడి లేవబోయిన రాజేశ్వరి వివశయై తలగడలో మొహం దాచుకుంది.

"రాజీ!" మధుమూర్తి కంఠంలో అనురాగ స్రవంతి!— "నామీద నీకింకా కోపం పోలేదుకదూ?" మీదికి ఒంగి జుట్టునిమురుతూ మత్తు మత్తుగా కన్నుల్లోకి చూడ ప్రయత్నిస్తూ మధురమైన రహస్యంలాగ మాట్లాడుతున్న భర్త మీద ఒక్కసారిగా ఏదో అనురాగం...మరేదో మమకారం పొంగుకొచ్చాయి. అంతరంగమంతా ఆనందంతో నిండిపోగా భర్తని దగ్గిరికి తీసుకు హృదయానికి హత్తుకొంది - "మీమీద ఎప్పుడూ కోపం రాలేదు...ఎప్పుడూ..." అని చెప్పాలనుకొంది మంత్రముగ్ధలాగ మాట్లాడలేక పోయింది.

మధుమూర్తి రాజీ చెక్కిలిని తాకుతూ అన్నాడు - "నేను మంచివాణ్ణికాదు నిన్ను ఎప్పుడూ ఏదో అంటూవుంటాను అయినా నన్ను ఆదరిస్తూనే వున్నావు.

"నువ్వు నా దేవతవు రాజీ!"

రాజేశ్వరి చూపులు చందమామకేసి దారితీశాయి.

"నిన్ను మరేమీ అనను రాజీ! నీకు దూరంగా ఒక్కక్షణం వుండలేను."

సున్నితమైన రాజీ పెదవులమీద సుందరమైన చిరునవ్వు నిలిచింది.

"నిజం రాజీ! నామాట నువ్వెప్పుడూ నమ్మవుకదూ? నీమీద నేనేప్పుడూ కోపం తెచ్చుకోను. నన్ను నమ్మి రాజీ! నమ్మవూ?"

అమాయకంగా దగ్గిరికి చేరిన భర్త కన్నుల్లో ఏదో పసితనం....పవిత్రంగా గోచరిస్తోంటే మరి మౌనం వహించలేని రాజీ అతని కంఠానికి చేతులు చుట్టి గాఢంగా గుండెలకి హత్తుకొంది — అతి మృదువుగా మధురంగా అతని హృదయంతో కబుర్లు చెప్పింది — "మిమ్మల్ని నేనెప్పుడూ నమ్ముతున్నాను. మీమీద నమ్మకం లేనినాడు నాకు మరేమీ లేదు - మరేమి లేదు"

"ఎంత మంచిదానివి రాజీ!" మధుమూర్తి రాజీని ఆవేశంగా పెనవేసుకున్నాడు — "నాకెప్పుడైనా కోపం వస్తే నువ్వు బాధపడకు రాజీ! నేనో పిచ్చివాణ్ణి. నన్ను నువ్వే అసహ్యించుకుంటే బ్రతకలేను నా జీవితమంతా నీ చేతులలోనే వుంది. అవునను రాజీ?"

రాజేశ్వరి హృదయం ఆర్ద్రమై పోయింది. కన్నుల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఎంత విచిత్రమైనదీ అవస్థ తనకు. అందని దేముంది? తను పొందలేని దేముంది? తన ప్రేమికుడు — తన స్నేహితుడు — తన జతగాడు — తన సర్వస్వం — ఇలా పసిపాపలా చేతుల్లో వాలిపోతే యిక తనకి కోరదగిన దేముంది?

ఎప్పుడూ తనని సన్నిహితంగా రానివ్వని భర్త - తన మనస్సు విప్పి చెప్పనివ్వని భర్త - తనవేదన వెళ్ళబోసి ఏడవనివ్వని భర్త - ఏం చెయ్యటానికీ తనకి స్వతంత్రంయివ్వనిభర్త - ఇప్పుడు భర్త కాడు. అధికారికాడు. కఠినుడూ కాడు. నిరంకుశుడూ కాడు.

జతగాడు ! — తన సహచర్య నర్థించే సన్నిహితుడు !

భిక్షగాడు! - తన ప్రేమఫలాన్నాశించే ఉదార్తుడు !

భగవాన్ ! స్త్రీ జీవితంలో ఎంతటి పుణ్యక్షణాలు సృష్టించావు స్వ ర్గాన్ని తన పాదాక్రాంతం చేసుకోగలిగే ఈ క్షణాలు ఎంత అమూల్యమైనవి! నికృష్టపు స్త్రీ జన్మకి పవిత్ర క్షణాలు కరువైతే మనుగ దేముంది?" అడుగడుగునా అపహసించే పురుషుడు స్త్రీని యింతగా ఆరాధించే ఈ ఘడియలలో ఎంత మహత్తు వుందీ !

స్త్రీ పురుషుడికి ఎప్పుడూ ఏమీ యివ్వలేకపోతే ఆదౌర్భాగ్యురాలిచుట్టూ ఏన్ని గోరీ లేచేదికాదా ?

"రాజీ! ఏమిటా ఆలోచన? మాట్లాడవూ ?"

మాట్లాడాలని లేదు రాజీ! జంగా మాట్లాడాలని లేదు అతను దగ్గిరికి జేర్చుకున్న ఆ క్షణం హృదయాన్ని బ్రద్దలుకొట్టి అతనిలో ఐక్యమైపోవాలని పిస్తోంది సర్వసామాన్యమైన వేదనలకూ- కన్నీళ్ళకూ అందకుండా అతని గుండెల వెనుక దాగిపోవాలనిపిస్తోంది— ఈ క్షణం శాశ్వతం కావాలి. అబద్ధం కాకూడదు. నిత్యనూతనం కావాలి. గతించి పోకూడదు.

"రాజీ! నీ కన్నుల్లో వెన్నెలవుంది. నీ పెదవుల్లో అమృతం వుంది నన్ను అందుకో నివ్వవూ ?" — అవే మాటలు ఎన్నిసార్లు విన్నా లలిత లలితంగా వుంటాయి.

సుఖపూరితమూ — మధురాతి మధురమూ అయిన ఆ మాటలు వింటూ సిగుతో బరువుగా కళ్ళు దించుకున్న రాజేశ్వరి హాయిగా తన్ను తాను మరిచి నిద్రలోకి జారిపోయింది—స్వప్న లోకాలలో తేలిపోయింది.

* * *

సన్న సన్నగా పాప ఏడుపు విన్పిస్తోంటే నీరసంగా కదిలింది తూలుతూ లేచినిలబడింది. దోమతెరలో పడుకుని గాఢంగా నిద్రపోతూన్న భర్త నీడ మసగమసగ్గా కన్పించింది — గడిచిపోయింది. తనని దేవతనిచేసి అందలం ఎక్కించిన పుణ్యకాలం గతించిపోయింది తను రాజేశ్వరి ! — ఉత్త రాజేశ్వరి తలతిక్కగా మాట్లాడుతూ - దుఃహంకారం ప్రదర్శిస్తూ - ఎప్పటికప్పుడు నవ్వులపాలయ్యే దుఃదృష్టపు రాజేశ్వరి! ఖర్మ రాసినటు బతికలేక - బతుకుమీది అనురాగంతో చావలేక - అపనిందలకూ-

అపహాస్యాలకూ గురౌతూ – క్షణక్షణం ఆత్మాభిమానాన్ని చంపుకొంటూ – నిరాశలతో – నిట్టూర్పులతో – జీవచ్ఛవంలా గడుపుకొస్తున్న కృష్ణపురాజేశ్వరి! ఆకలితో పాప ఏడుపు పెద్దదైంది. నిర్లక్ష్యంగా మర్చిపోయిన తల్లికి దుఃఖం వచ్చింది – రెండడుగుల్లో వెళ్ళి పాపని చేతుల్లోకి తీసుకుని అక్కున జేర్చుకుంది.

పాప ఏడుపు ఆగిపోయినా – ఏమీ తెలీని పసిపాపని చూస్తోంటే తల్లి ఎంతకాలం యిలా బ్రతకగలం?... హృదయం శాంతించలేదు. జలజలా రాలి కన్నీళ్ళు పాపచెక్కిళ్ళమీద పడుతోండగా పిచ్చిపిచ్చిగా – ఓదార్పుగా చెప్పుకోసాగింది –

"పాపా! ఈ లోకంసంగతి నీకేమైనా తెలుసా? తెలిస్తే నువ్వింత హాయిగా నవ్వుకోగలవా? నిశ్చింతగా నిద్రపోగలవా? రేపు నీ చిన్నారికళ్ళువిప్పి అంతా చూస్తావు విచిత్రంగా నీ బుల్లి పాదాలు మోపి చకచకా నడుస్తావు ఆవేశంగా. నీ ముద్దులు మూటగట్టే నోరువిప్పి ఎన్నో మాట్లాడుతావు అమాయకంగా – కానీ నువ్వు ఏదిచేసినా ఏంచేసినా విమర్శించ

బడతావు తల్లీ నువ్వులపాలౌతావు—నువ్వు ఆడదానివన్న సంగతి మర్చిపోతావేమో నని లోకం భయపడుతూ వుంటుంది. నీ రక్తమాంసాల్లో ఒకటిగా పెరుగుతూ వస్తున్న అభిమానం అంతం చేసుకో వలసివస్తే నీ హృదయం బద్దలై పోదూ? గర్వంగా విశిష్టంగా ఏర్పర్చుకున్న నీ వ్యక్తిత్వం వమ్మై పోతోంటే నీ తనువు తల్లడిల్లి పోదూ? అమ్మా! నా చిరంజీవీ! నే నేం చెయ్యను! నే నేం చెయ్యగలను? నా వారసత్వంకోసం నిన్ను కన్నానని నింద వేస్తావా? బొమ్మగా బ్రతకలేనని దుఃఖపడతావా? సర్వ సామాన్యమైన ప్రకృత ధర్మాన్ని మీరలేకపోయిన ఈ అమ్మని క్షమిస్తావా! మనసారా క్షమి స్తావా?... వద్దు తల్లీ! వద్దు ఎవరుక్షమిం చినా నన్ను నేను క్షమించుకోను. మనం చచ్చిపోతే ... నిన్ను మళ్ళా కడుపులో దాచుకుని ... నేను చచ్చిపోతే..."

"రాజీ!" — మెలకువవచ్చిన మధు మూర్తి ఆవేశంగా అరిచాడు.

తృళ్ళిపడింది రాజేశ్వరి. కట్టలు తెగిన దుఃఖానికి అడ్డువెయ్యటానికి ప్రయత్నించకుండా మధుమూర్తి చేతుల్లో వాలిపోయింది — చేజారిన పెన్నిధిని దక్కించుకున్నంత ఆరాటంగా రాజీని పెనవేసుకున్నాడు మధుమూర్తి — "రాజీ! నన్ను క్షమించవూ?"

జవాబుగా అతని పాదాలు కన్నీటితో అభిషేకం చేసింది రాజీ.

"ఇన్నాళ్ళూ నిన్ను అర్థంచేసుకోలేక పోయాను రాజీ! అర్థం చేసుకోవాలని కూడా ప్రయత్నించ లేక పోయాను. ఇందుకేనా ఎప్పుడూ నువ్వు బాధపడుతూ వుంటావు? నీ దుఃఖానికి కారణం — అసలు నువ్వు దుఃఖపడుతున్నావనే విషయం — ఎంతమాత్రమూ తెలుసుకో లేకుండా గడిపాను కాని రాజీ! నే నెంత అదృష్టవంతుణ్ణోకూడా నా కిప్పుడే తెలు స్తోంది మనసువున్న మనిషి సన్నిధి లోనే బ్రతుకుతూ వున్నానన్న సంగతి తెలుసుకుంటే ఎంత ఆనందం కలుగు తుందీ;" — అంటూ ఏమేమో చెప్పా లనుకున్నాడు — మూగపోయిన మనస్సు మాటలు రానివ్వలేదు — చేష్టలుద్వారానే తన ఆలోచన వెల్లడించాలని భార్యని ఆవేశంగా అదుముకున్నాడు.

భర్త అనురాగమేదో విచిత్రంగా తోచింది రాజేశ్వరికి ఎన్నడూలేని ఓదా ర్పేదో లభించబోతున్నట్టు అనుభూతి కల్గింది — "నన్ను అర్థంచేసుకోరూ?... నన్ను...నా మనస్సు... ఒక్కసారి... అర్థం చేసుకోరూ?" అంటూ ఏడవా లన్నంత ఆరాటం ముంచుకొచ్చింది.

వెన్నెలకన్నా చల్లగావున్న భర్త సన్నిధిలోకి ఒద్దిగా ముడుచుకుపోయింది.